TOIMINTA-KERTOMUS 2025

22. toimintavuosi
VaLa – Vastuullinen Lahjoittaminen ry
AnDo – Ansvarsfullt Donerande rf

TOIMINTAKERTOMUS

1. Vastuullinen Lahjoittaminen ry
2. Toiminnan painopisteet vuonna 2025
3. Resurssit - talous ja hallinto
4. Vaikuttamistoiminta
    4.1 Jäsenjärjestöpalvelut
    4.2 Varainhankinnan kulttuurin kehittäminen ja koulutustoiminta
    4.3 Hyvän hallintotavan edistäminen
    4.4 Viestintä ja lahjoituskulttuurin edistäminen
5. Varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämistyö
    5.1 Lainsäädännön kehittäminen
    5.2 Varainhankinta-alan palvelujen kehittäminen
6. Kansainvälinen yhteistyö
    6.1 European Fundraising Association (EFA)
    6.2 Muut verkostot

1. Vastuullinen Lahjoittaminen ry

Vastuullinen Lahjoittaminen VaLa ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton yhdistys, jonka jäseninä ovat yleishyödylliset yhteisöt. VaLa määrittelee vastuullisen varainhankinnan arvoja ja periaatteita, edistää yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankinnan ammattimaisuutta ja hyvää hallintoa sekä tekee vaikuttamistyötä suomalaisessa yhteiskunnassa ja alan kansainvälisissä verkostoissa edistäen vahvaa lahjoituskulttuuria.

Visio
VaLa on yleishyödyllisten yhteisöjen verkosto, jonka tavoitteena on

- varainhankintaa harjoittavien yhteisöjen hyvä hallinto ja vastuullisuus
- varainhankinnan ammattikunnan erinomainen osaaminen ja eettisyys
- suomalaisen yhteiskunnan vahva lahjoituskulttuuri
- kansalaisten vankka luottamus yhteisöjen varainhankintaa kohtaan

2. Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Vuonna 2025 VaLan toiminnan pääpainopisteenä olivat vaikuttamistyö ja varainhankinnan toimintaedellytysten kehittäminen. Toimintaa ohjasi 'VaLan strategia ja toiminnan perustehtävät ja -tavoitteet', jotka ovat osa syyskokouksessa hyväksyttyä toimintasuunnitelmaa:

- VaLa edistää yleishyödyllisten yhteisöjen vastuullista varainhankintaa ja hyvää hallintoa.
- VaLa edistää suomalaista lahjoituskulttuuria lisäämällä vuoropuhelua yhteisöjen taloudellisista toimintaedellytyksistä ja varainhankinnasta yhteiskunnan eri toimijoiden välillä.
- VaLan toimintaa johdetaan, hallinnoidaan ja kehitetään esimerkillisellä tavalla.

VaLa on sitoutunut noudattamaan Avoimuusrekisterin neuvottelukunnan laatimia hyvän edunvalvontatavan suosituksia.

3. Resurssit - talous ja hallinto

VaLan toiminta rahoitettiin pääosin jäsenmaksuilla ja kumppanuus- ja koulutustuotoilla. Vuoden 2025 tuloista noin puolet koostui jäsenmaksuista. Vuoden aikana VaLan kumppaneiden ja sponsorien kautta saatavat tuotot kasvoivat. Kuluja aiheutui henkilöstön palkoista, tapahtumien järjestelyistä sekä tutkimus-, markkinointi- ja tiedotustyöstä, joita toteutettiin osin ostopalveluina. VaLan koordinoima Hyvä testamentti -markkinointi- ja viestintähanke rahoitettiin hankkeessa mukana olevien jäsenten toimesta. Tilikauden tulos oli + 6 351,72 euroa.

Vuonna 2025 hallitus, työryhmät ja työntekijät toimivat keskeisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Pia Tornikoski toimi VaLan pääsihteerinä osa-aikaisesti ja Tessa Robertsson toimi viestintä- ja vaikuttamiskoordinaattorina sekä marraskuusta alkaen koulutus- ja viestintäasiantuntijana. Ostopalveluna kirjanpidon hoiti Tilitiainen ja tilintarkastajana toimi KPMG Oy.

Vuoden 2025 lopussa VaLassa oli 86 jäsenorganisaatiota. Hallituksen puheenjohtajaksi syyskokouksessa 2024 valittiin Petri Äikiä / Invalidiliitto. Hallitus järjestäytyi tammikuussa ja varapuheenjohtajaksi valittiin Anu Rapeli / Lastenklinikoiden Kummit ry. Muina jäseninä toimivat: Eija Kilgast / Kirkkopalvelut ry, Leena Poutanen / Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Elina Lakso / Naisten Linja ry, Terhi Huovari / Suomen Pipliaseura, Pertti Keinänen / Suomen Sydänliitto ry ja Hannele Pulliainen / Suomen World Vision. Sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset pidettiin sekä hallitus kokousti vuoden aikana kuusi kertaa. Uusille hallitusjäsenille järjestettiin perehdytys hallitustyöhön vuoden alussa.

VaLan hallitus muodosti ja sen tukena toimi vuonna 2025 seuraavat työryhmät:
- Hyvän hallinnon työryhmä
- Koulutustyöryhmä
- Laki ja verotus -työryhmä
- Viestintä- ja markkinointi -työryhmä
- Varainhankinta-alan palvelujen kehittäminen -työryhmä

Työryhmien vastuualueista ja tavoitteista riippuen ryhmät työskentelivät myös yhteistyössä.

Toimintavuoden aikana hallitus uudisti VaLan strategiaa, joka julkaistiin syyskokouksessa. **Hyvän hallinnon työryhmä** kehitti VaLan hallinnollista työtä päivittämällä VaLan ohjesääntöä talouteen ja hallintoon.

4. Vaikuttamistoiminta

Päätoimintamuotoina VaLan vaikuttamistoiminnan tavoitteiden toteuttamisessa olivat: alan verkostojen luominen, keskustelu- ja koulutustilaisuuksien järjestäminen sekä tiedon tuottaminen ja jakaminen niin järjestöille, kansalaisille kuin sidosryhmille.

4.1 Jäsenjärjestöpalvelut

Vuonna 2025 VaLan keskeisinä tavoitteina oli palvella jäseniään laadukkaasti ja pyrkiä lisäämään VaLan jäsenorganisaatioiden määrää. VaLan toimintaa esiteltiin vuoden aikana useille järjestötoimijoille sekä kuultiin toiveita toiminnalle.

Jäsenten palvelua tuettiin yhteistyökumppaneiden ja heidän tarjoamiensa etujen kautta. VaLan sponsoreina olivat Adoveo, BetterNow, Gainer, iRaiser, OnlineFundraising, Suomen Asiakastieto, Suomen Kansanterveysyhdistys ry, Symplify, Tietopiiri Oy ja Vipps MobilePay. Lisäksi yhteistyötä tehtiin eri tahojen kanssa vaikuttamis- ja tutkimustyössä, viestinnässä ja tilaisuuksien järjestämisessä.

VaLa tarjosi jäsenilleen mahdollisuutta olla mukana yhteisessä markkinointiviestintä-hankkeessa Hyvä testamentti ja siinä oli mukana 28 VaLan jäsentä. Hankkeen ohjausryhmässä oli kahdeksan jäsentä, josta kaksi edustajaa olivat VaLan hallitusjäseniä. Hankkeen toimesta ja yhteistyössä lakiasiantuntijoiden sekä useiden järjestöjen kanssa alalle toteutettua ’Eettisen testamenttivarainhankinnan periaatteet’ -suosituksia jaettiin eri tilaisuuksissa.

4.2 Varainhankinnan kulttuurin kehittäminen ja koulutustoiminta

VaLa järjesti vuoden aikana jäsentilaisuuksia sekä kaikille avoimia koulutus-tilaisuuksia. Vuonna 2025 tuotiin esiin jäsenistölle ja muille tahoille mm. eri tutkimusten tuloksia, parhaiden käytäntöjen kokemuksia ja TekojenTiistai-teemapäivän toteuttamisen työkaluja. Vuoden aikana VaLa oli mukana järjestämässä myös yrityskentälle tilaisuuksia, joiden aiheena oli yhteistyö järjestöjen kanssa.

Lähi- ja etäkoulutuksissa panostettiin laadukkuuteen ja niiden sisältöä suunniteltiin **koulutustyöryhmän** johdolla. VaLa teki yhteistyötä yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa tarjoamalla heille sisällöllisiä kumppanuuksia ja kutsuen puhujiksi niin suomalaisia kuin kansainvälisiä asiantuntijoita. Yhteensä tilaisuuksiin osallistujia tuli yli 200 organisaatiosta. Tilaisuuksista kerätyn palautteen perusteella kehitettiin tulevia tapahtumia.

Vuoden varainhankintateko -kilpailu oli omana kategorianaan osa Finnish Comms Awardsia, jonka järjestää Marketing Finland. Koulutustyöryhmä osallistui syksyllä kilpailun toteutukseen ja kategorian kumppanina oli RadioMedia ry sekä Warner Bros. Discovery. Vuoden 2025 varainhankintatekona palkittiin Kuolleiden lasten muistopäivä -kampanja, jonka toteutti Käpy Lapsikuolemaperheet ry.

Koulutustyöryhmä osallistui yhteistyössä Rastor-instituutin kanssa 'Ammattimainen varainhankinta, tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon' -tutkintokoulutuksen ohjausryhmään. Koulutusohjelman yhteistyössä ovat mukana SOSTE, Allianssi ja Fingo. Ohjausryhmä valvoo myös EFA sertifikaatin toteutumista tutkinto-ohjelman kehitystyössä. 1,5 vuotta kestävän koulutusohjelman yhden kurssin opiskelijat valmistuivat vuoden aikana ja lisäksi käynnistyi yksi kurssi. Haku maaliskuussa 2026 alkavaan 12. kurssiin avattiin syksyllä.

4.3 Hyvän hallintotavan edistäminen

Varainhankintatahojen luotettavuus sekä lahjoitusvarojen käytöstä ja työn tuloksista kertominen ovat tärkeitä lahjoittajalle. ’Ohjeita hyvään hallintoon - Varainhankintaa harjoittavien säätiöiden ja yhdistysten hyvästä hallintotavasta' -oppaan sekä 'Vastuullisen varainhankinnan arvot ja periaatteet' -suosituksien sisällöt olivat esillä VaLan tilaisuuksissa sekä www-sivuilla, ja niiden noudattamista kannustettiin niin jäsenille kuin muullekin järjestökentälle.

4.4 Lahjoituskulttuurin edistäminen ja viestintä

Vuonna 2025 panostettiin mediaviestintään sekä tiedottamiseen VaLan eri sidosryhmät sekä kansalaiset huomioiden. VaLa tiedotti, antoi kannanottoja ja haastatteluja niin medialle kuin eri viranomaistahoille.

Viestintä- ja markkinointi -työryhmä koordinoi eri selvitysten suunnittelua. Vaikuttamis- ja viestintätyössä hyödynnettiin tehtyjä kyselytutkimuksia lahjoittamisen kehittymisestä. VaLa osallistui myös alan asioihin liittyviin tutkimuksiin ja jatkoi yhteistyötä ’Nordic Donor Survey’ -toteutuksessa yhdessä sisarjärjestöjensä kanssa. Vuoden lopussa käynnistettiin tutkimusyhteistyöt vuodelle 2026 Taloustutkimuksen kanssa sekä Suomen edustajana maailmanlaajuisessa World Giving Report – Charity Insights -tutkimuksessa.

Lahjoituskulttuurin edistämiseksi VaLa jatkoi kansainvälisen GivingTuesday-verkoston maaedustajana. VaLa päivitti laajalle yleisölle suunnattuja www.tekojentiistai.org-sivuja, järjesti useita maksuttomia tilaisuuksia järjestöille ja yrityksille sekä panosti mediaviestintään ja markkinointiin Hyvin Tekojen Onnenpyörä -pelin avulla.

Vuonna 2025 jatkettiin filantropia-aiheista vuoropuhelua eri osapuolten, kuten säätiö- ja rahastosektorin sekä yrityskentän, kesken. Vuoropuheluissa huomioitiin myös rajat ylittävä pyytäminen ja antaminen.

VaLan tärkeimmät viestintäkanavat olivat www.vala.fi, kuukausittainen jäsenkirje sekä tapahtumien ja muiden ajankohtaisten asioiden viestiminen niin sähköpostitse kuin sosiaalisessa mediassa. Vuonna 2025 jatkettiin VaLan jäsen- ja asiakasrekisterin sekä tiedottamisen laadun kehittämistä. Viestinnässä huomioitiin tuki jäsenistölle kuinka he kertovat omille sidosryhmilleen VaLan jäsenyydestään.

EFA:n Fundraising Europe -uutiskirje ilmestyi vuoden aikana kahdeksan kertaa ja VaLa vastasi kirjoituksista Suomen uutisen osalta.

5. Varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämistyö

Varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämistyössä VaLan tavoitteiden toteuttamiseksi VaLa tekee yhteistyötä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa, joiden toiminta-alueeseen kuuluvat yhteisöjen varainhankintaan ja hyvään hallintoon liittyvä lainsäädäntö, valvonta tai muu vaikuttamistyö. **Laki ja verotus -työryhmä**n

johdolla lisättiin vuoropuhelua järjestökentän ja eri viranomaisten välillä mm. Poliisihallitus, eri ministeriöt, julkiset rahoittajat ja eri alojen keskusjärjestöt.

5.1 Lainsäädännön kehittäminen

VaLa seurasi järjestöjen julkisen rahoituksen kehittymistä ja oli aktiivisesti mukana vaikuttamassa erityisesti järjestöjen yksityisrahoituksen toimintaedellytyksiin liittyvään kehittämistyöhön. Eri ministeriöiden toimesta oli käynnissä hankkeita, joissa tarkoituksena oli mm. rahapelijärjestelmän uudistaminen ja pankkipalvelujen kehittäminen. VaLa jatkoi vuoropuhelua rahankeräyslain toimeenpanoon ja viranomaispalveluun vaikuttamisessa. Eri lainsäädäntöuudistukset huomioidaan VaLan toiminnassa kuten koulutuksissa, selvitysten teettämisessä ja viestinnässä.

Vuoden 2024 lopussa käynnistynyt hanke lahjoitusten verovähennysoikeuden laajentamisesta jatkui vuonna 2025. VaLa tuotti tietoa ja lausuntoja sekä osallistui aktiivisesti keskusteluun liittyen hankkeeseen.

Vuoden aikana olivat esillä useat EU-säätelyhankkeet mm. rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen ja poliittiseen mainontaan liittyvä säätely. Loppuvuodesta julkaistiin EU Civil Society Strategy. VaLa jatkoi aktiivista osallistumista Suomen kansalaisjärjestöstrategian kehittämisessä erityisesti varainhankinnan teemojen osalta.

5.2 Varainhankinta-alan palvelujen kehittäminen

Varainhankinta-alan palvelujen kehittäminen -työryhmä toteutti kevään aikana jäsenistölle kyselyn ostopalvelujen käyttämisestä. Sen tulosten pohjalta laadittiin Varainhankinnan palvelujen vastuullinen hankinta -ohjeistukset, jonka sisältöön kuultiin sekä järjestöjen että palveluntarjoajien palautetta. Ohjeistukset julkaistiin joulukuussa.

EU-asetus poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (TTPA) tuli voimaan lokakuussa. Tämän seurauksena Meta ja muutkin mainostilan tarjoajat ilmoittivat lopettavansa politiikkaan ja vaaleihin liittyvän mainonnan lisäksi myös sosiaalisia ja yhteiskunnallisia asioita käsittelevän maksetun mainonnan EU:n jäsenvaltioissa. VaLan jäsenselvityksen mukaan sosiaalinen media, ja erityisesti Meta-mainonta, on järjestöille yksi tärkeimmistä kanavista lahjoitusten hankinnassa. Työryhmän johdolla ja yhteistyössä mm. EFA:n kanssa koottiin ja jaettiin tietoa muutoksen vaikutuksista yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaan erityisesti varainhankinnan näkökulmasta.

VaLan tilaisuuksissa esiteltiin sponsoreiden ja muiden palveluita, joihin oli myös neuvoteltu edullisempia hintoja jäsenistölle ja tapahtumiin osallistuneille.

6. Kansainvälinen yhteistyö

VaLa toimi aktiivisesti kansainvälisissä varainhankinta-alan yhteistyöelimissä.

6.1 European Fundraising Association (EFA)

VaLa on jäsen European Fundraising Association:ssa (EFA), joka on EU:n käyttämä kuulemiskanava kansalaisyhteiskunnan varainhankintaorganisaatioille. Pääsihteeri Pia Tornikoski toimi EFA:n hallituksen jäsenenä, Public Affairs -työryhmän jäsenenä ja Certification Committeen puheenjohtajana.

Soile Bar-Yosef jatkoi EFA Certification Committeen jäsenenä. VaLa viesti muiden EFA-maiden sekä alan kansainvälisten toimijoiden koulutuksista jäsenilleen.

EFA:n jäsenenä VaLa on mukana tutkimassa ja edistämässä varainhankintaa sekä filantropiaa Euroopassa sekä vaikuttamassa EU-tason säätelyyn ja sitä kautta myös kansalliseen lainsäädäntöön yhteistyössä muiden verkostojen kanssa kuten: Civil Society Europe (CSE), European Charities' Committee on VAT (ECCVAT), European Center for Not For Profit Law (ECNL), Human Security Collective ja Philanthropy Europe Association (Philea).

6.2 Muut verkostot

Vuonna 2025 Pia Tornikoski jatkoi luottamustehtävässä The European Center for Not-for-Profit Law, ECNL:n hallituksen puheenjohtajana. Tessa Robertsson toimi edustajana #GivingTuesday Global Leader -verkostossa.